

Evidențe tehnice și operațiuni contabile specifice cooperativelor agricole - Partea a VIII-a -

Ec. Paul C. ȘCHIOPU

Teleorman

Abstract

Considering that, as regards the fast-growing agricultural cooperative sector (currently, approximately 4,000 agricultural cooperatives are registered), there are neither operating rules, nor works guiding the co-operators in the economic activity, we consider that the article hereby may be extremely useful both for them and the professional accountants working in the field. From the point of view of setting up, organization and functioning, agricultural cooperatives have certain particularities that differentiate them from the other entities in the market economy, this also being the reason why we deemed it necessary to deal with the organisation and management of registers, as well as of some accounting operations, grouping them into specific operations and joint operations of all types of agricultural cooperatives.

Key terms: agricultural cooperative, cooperatist activity, special registers, account management, accounting records

Termeni-cheie: cooperativă agricolă, activitate cooperatistă, registre speciale, evidență tehnică, evidență contabilă

Clasificare JEL: M41, Q13

To cite this article: Paul C. Șchiopu, *Evidențe tehnice și operațiuni contabile specifice cooperativelor agricole (VIII)*, CECCAR Business Review, Nº 9/2022, pp. 24-32, DOI: <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2022.09.03>

În continuarea articolului privind cooperativele agricole publicat în numerele anterioare ale revistei, prezentăm aspecte privind registrele utilizate de acestea și regulamentele specifice lor, dar și facilitățile fiscale oferite de lege cooperativelor agricole și membrilor cooperatori.

➔ Registrele cooperativelor agricole și regulamentele specifice acestora

■ Registrele cooperativelor agricole

La art. 38 din Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, sunt prevăzute următoarele registre obligatorii pentru activitatea cooperativelor:

- **registre comune pe economie:**
 - registrul-inventar;
 - registrul ședințelor adunării generale;
 - registrul ședințelor consiliului de administrație;

- registrul constatărilor făcute de cenzori în exercitarea mandatului lor;
- registrul unic de control.

Acestea sunt reglementate de Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea cooperăției agricole nr. 566/2004.

- **registre specifice cooperativelor agricole:**

- registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale;
- registrul bunurilor atribuite în folosință cooperativei agricole.

Ele sunt reglementate de Legea nr. 566/2004.

Notă: La art. 11 alin. (3) din Legea cooperăției agricole, *registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* (n.n., numit astfel de noi) este definit ca „*registrul special al operatorilor*”, iar la art. 38 alin. (1) lit. b), „*registrul membrilor operatori și al părților sociale ale fiecăruia*”. La lit. f) a aceluiași alineat este menționat și „*registrul de aporturi în natură la capitalul social al cooperativei agricole*”. Noi am unificat denumirile, funcțiunile și informațiile posibile de furnizat din cele două registre în *registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*.

Toate registrele obligatorii ale cooperativelor trebuie numerotate, sigilate și vizate de cenzorii aflați în mandat la acea dată. Modul de completare, gestionare și arhivare a acestora este prevăzut în *metodologia completării registrelor cooperativei*, aprobată prin hotărâre de adunarea generală.

- ✓ **Registrul-inventar**

Obligativitatea acestui registru este reglementată de Legea contabilității nr. 82/1991, Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.103/2017 privind aprobarea Reglementărilor contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial, cu modificările și completările ulterioare, și Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare.

Registrul se întocmește în conformitate cu aceste reglementări, numai pe baza inventarierii generale a patrimoniului cooperativei, el servind ca document contabil obligatoriu de înregistrare a rezultatelor inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii. Inventarierea patrimoniului se face cel puțin o dată pe an, cu respectarea Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 2.861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii.

Organizarea inventarierii este atribuit al consiliului de administrație al cooperativei, care emite o decizie în acest scop, inventarierea practică a patrimoniului făcându-se de către comisiile stabilite în decizia respectivă.

Înainte de completarea/întocmirea registrului-inventar, rezultatele inventarierii, sub forma unui raport, se analizează în consiliul de administrație al cooperativei, care dispune, tot prin decizie, aplicarea propunerilor făcute de raportori. Numai după înregistrarea rezultatelor inventarierii în evidența contabilă a cooperativei se poate trece la completarea registrului-inventar, fiind atribuit al serviciului contabilității.

Acest document are același termen de păstrare ca actele contabile. Rubricile sale sunt cele prevăzute în ordinele ministrului de finanțe.

Registrul-inventar anual este confirmat prin semnătura președintelui și a serviciului de contabilitate și este certificat, sigilat și parafat de comisia de cenzori a cooperativei aflată în mandat.

- ✓ **Registrul ședințelor adunării generale**

Adunările generale ale membrilor operatori sunt ordinare și extraordinare.

În vederea consemnării dezbaterilor și hotărârilor adoptate, fiecare tip de adunare generală va avea câte un registru al ședințelor. Acesta se prezintă sub forma unui caiet tipizat, achiziționat din librării sau tipografii, fiind numerotat, sigilat și parafat de cenzorii cooperativei agricole.

Fiecare adunare/ședință va fi consemnată într-un proces-verbal. Ele se vor numerota în ordine crescătoare, începând cu prima adunare ținută după constituirea cooperativei.

Completarea proceselor-verbale în registrul ședințelor adunării generale se face fie de membrii comisiei de redactare, aleasă la începutul adunării, fie de secretarul de ședință, ales tot atunci.

Structura minimă a unui proces-verbal poate conține următoarele elemente:

- numărul și data adunării;
- locul desfășurării acesteia;
- numărul participanților din totalul membrilor cu drept de vot;
- modul de convocare;
- precizarea dacă adunarea este statutară sau nu;
- ordinea de zi stabilită prin convocare și dacă s-au mai adăugat și aprobat alte puncte suplimentare la aceasta;
- specificarea dacă la adunare participă și alte persoane fără drept de vot;
- numele persoanei care conduce lucrările adunării și al celei care redactează procesul-verbal;
- consemnarea dezbatelor asupra punctelor prevăzute pe ordinea de zi;
- hotărârile luate cu votul prevăzut în regulamentul funcționării organelor alese ale cooperativei agricole;
- semnăturile președintelui de ședință și persoanelor care au întocmit procesul-verbal.

Hotărârile adoptate se redactează și separat, însă numai pe baza datelor consemnate în procesul-verbal. Acestea vor fi comunicate celor vizați, fiind totodată disponibile pentru a fi consultate oricând de membrii cooperatori.

Între două adunări/ședințe, registrul se păstrează la registratura cooperativei sau la persoana desemnată, prin decizie, de consiliul de administrație. El are termen de păstrare permanent.

Regimul întocmirii/ținerii acestui registru se completează cu prevederile regulamentului funcționării organelor alese ale cooperativei agricole.

✓ **Registrul ședințelor consiliului de administrație**

Registrul ședințelor consiliului de administrație se prezintă sub forma unui caiet tipizat, achiziționat din librării sau tipografii, acesta fiind numerotat, sigilat și parafat de cenzorii cooperativei aflați în mandat.

Înscrierea în registru se face în ordinea cronologică a ținerii ședințelor, începând cu prima ședință derulată după constituirea cooperativei.

Structura minimă a unui proces-verbal poate conține următoarele elemente:

- numărul și data ședinței;
- locul desfășurării acesteia;
- numărul participanților din totalul membrilor consiliului de administrație;
- modul de convocare;
- precizarea dacă ședința este statutară sau nu;
- ordinea de zi stabilită prin convocare și dacă s-au mai adăugat și aprobat alte puncte suplimentare la aceasta;
- specificarea dacă la ședință participă și alte persoane fără drept de vot;
- numele persoanei care conduce lucrările ședinței și al celei care redactează procesul-verbal;
- consemnarea dezbatelor asupra punctelor prevăzute pe ordinea de zi;
- hotărârile și deciziile luate cu votul prevăzut în regulamentul funcționării organelor alese ale cooperativei agricole;
- semnăturile președintelui de ședință și persoanelor care au întocmit procesul-verbal.

Hotărârile consiliului de administrație se redactează și separat, dar numai pe baza datelor consemnate în procesul-verbal. Acestea se aduc la cunoștință celor vizați și totodată stau la dispoziția membrilor cooperatori în vederea eventualelor consultări.

Între două ședințe ale consiliului de administrație, registrul se păstrează la registratura cooperativei sau la persoana desemnată, prin decizie, de consiliul de administrație. El are termen de păstrare permanent.

Regimul întocmirii/ținerii acestui registru se completează cu prevederile regulamentului funcționării organelor alese ale cooperativei agricole.

✓ **Registrul constatărilor făcute de cenzori în exercitarea mandatului lor**

Constatări de orice fel ale cenzorilor cooperativei, în baza mandatului primit din partea adunării generale a acesteia, sunt consemnate în registrul cenzorilor. Acesta se prezintă sub forma unui caiet tipizat, achiziționat din librării sau tipografii, fiind numerotat, parafat și sigilat.

Consemnarea în registru se face în ordine cronologică, de la constituirea cooperativei, la zi. În baza celor înscrise în el, cenzorii pot emite rapoarte adresate adunării generale. Dacă se schimbă componența nominală a cenzorilor, consemnările se fac în registrul utilizat de precedenții.

Consemnările de orice natură sunt confirmate prin semnătura cenzorului/lor respectiv/i. De fiecare dată, acestea sunt urmate de propuneri și măsuri care se aduc la cunoștință conducerii cooperativei.

Între două sesiuni de completare, registrul se păstrează la registratura cooperativei sau de către persoana desemnată prin decizia consiliului de administrație. El are termen de păstrare permanent.

Regimul întocmirii/ținerii acestui registru se completează cu prevederile regulamentului funcționării organelor alese ale cooperativei agricole.

✓ **Registrul unic de control**

Registrul unic de control este procurat de cooperativă de la administrația fiscală locală. Acesta este imprimat și înseriat, având caracter special de completare și păstrare. Registrul se completează de organele statului care vin în control la cooperativă și se păstrează permanent la sediul său.

✓ **Registrul de aporturi în natură la capitalul social al cooperativei agricole**

Având în vedere că în metodologia noastră am prevăzut rubrici și date despre aportul în natură la capitalul social, în registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale, suntem de părere că acesta trebuie eliminat din textul art. 38 din Legea cooperăției agricole, devenind inutil.

Raționament: Un bun depus ca aport în natură la capitalul social, după evaluare, va fi înregistrat în activele și pasivele cooperativei intrând în circuitul economic al acesteia, deci nu se mai restituie membrului ca atare. Dacă bunurile sunt din categoria celor imobiliare, acestea se înregistrează de către cooperativă în registrul imobilizărilor și fișele mijlocului fix, iar cele de natura mijloacelor circulante, în conturile de gestiune specifice. Evidențierea într-un registru special devine inutilă. Numai expresia valorică a acestora devine capital social în natură, care se operează în registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale. La ieșirea din cooperativă, membrul cooperativ va primi părțile sociale respective în bani.

■ **Regulamentele specifice cooperativelor agricole**

Potrivit Legii nr. 265/2020 pentru modificarea și completarea Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, pentru funcționarea democratică a cooperativei este obligatorie elaborarea unor regulamente prin care să se reglementeze funcționarea organelor alese ale acesteia, relațiile dintre ea și salariații proprii și cele dintre cooperativă și membrii cooperatori. Evident, adunarea generală poate aproba și alte regulamente.

✓ **Regulamentul funcționării organelor alese ale cooperativei**

Acest regulament înmănușează regulile după care trebuie să funcționeze adunarea generală, consiliul de administrație și comisia de cenzori. El se aprobă prin hotărâre a adunării generale și este adus la cunoștință membrilor pe cale electronică ori în formă scrisă.

✓ **Regulamentul intern**

Prin regulamentul intern, aprobat de adunarea generală, se stabilesc ierarhiile și legăturile dintre compartimentele proprii, drepturile și obligațiile salariaților proprii, alte reglementări specifice activității interne a cooperativei, fișele principalelor posturi încadrate de aceasta, organigrama sa etc.

Regulamentul intern al cooperativei are aceleași conținut și efect juridic ca ale celor din întreaga economie.

✓ **Regulamentul relațiilor dintre cooperativă și membrii cooperatori**

Acesta reglementează drepturile și obligațiile cooperativei și ale membrilor cooperatori. Aici sunt detaliate regulile de aprovizionare prin cooperativă, vânzarea produselor membrilor prin/către aceasta, executarea serviciilor oferite de ea membrilor cooperatori, relațiile intercooperatiste, relațiile de natură socioculturală și caritabile etc.

Până la aprobarea în adunarea generală, proiectele regulamentelor se supun dezbaterii prealabile a membrilor cooperatori. După definitivare și aprobare, ele devin obligatorii, după caz, pentru organele alese, persoanele executive, salariații cooperativei și membrii cooperatori.

Fiecare cooperativă își adoptă, prin hotărâre, propriul regulament (a se vedea Șchiopu, 2021a; Șchiopu, 2021b).

➔ **Facilitățile fiscale oferite de lege cooperativelor agricole și membrilor cooperatori**

Începând cu data de 1 ianuarie 2019, cooperativele agricole nu mai sunt considerate microîntreprinderi. Toate sunt plătitoare de impozit anual pe profit. Astfel, trebuie actualizat vectorul fiscal.

Printre modificările și completările aduse Legii nr. 566/2004 de Legea nr. 265/2020 se prevăd următoarele facilități fiscale, atât pentru cooperativele agricole, cât și pentru membrii cooperatori, persoane juridice și fizice:

Cooperativele care au activitate de procesare a produselor agricole și/sau de producție/comercializare a materialului genetic sunt scutite de la plata impozitului pe profit în primii cinci ani consecutivi, astfel: cele **aflate în funcțiune**, începând cu luna următoare datei intrării în vigoare a Legii nr. 265/2020, iar cele **nou-înființate**, începând cu luna următoare celei în care înregistrează cheltuieli aferente activităților specifice înscrise în actul constitutiv.

Profilul activității cooperativei trebuie să fie de procesare a produselor agricole, producție/comercializare a materialului genetic, creștere sau reproducție a acestuia.

Cooperativele prevăzute la art. 6 lit. b)-e) din Legea nr. 566/2004 și care au realizat o cifră de afaceri anuală netă de până la 10.000.000 euro la 31 decembrie a anului calendaristic precedent sunt scutite în primii cinci ani consecutivi de la plata impozitului anual pe profit.

Cooperativele și membrii cooperatori beneficiază permanent de facilități fiscale astfel:

✓ **scutire de la plata impozitului pentru clădirile și terenurile aflate în patrimoniul cooperativei și utilizate pentru prestarea de servicii către membrii cooperatori** (începând cu anul 2021);

✓ **scutire de la plata impozitului pe veniturile realizate de membrii cooperatori persoane juridice microîntreprinderi și de la plata impozitului pe veniturile impuse la norma de venit obținute de membrii cooperatori persoane fizice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale**, proporțional cu valoarea producției valorificate prin/către cooperativa agricolă.

În evidența contabilă a membrilor cooperatori persoane juridice microîntreprinderi, producția vândută (facturată) prin/către cooperativă se înregistrează distinct.

Pentru a evidenția producția valorificată prin/către cooperativă, membrul cooperator va proceda la deschiderea în cadrul contului 7017 „Venituri din vânzarea produselor agricole” a analiticului 7017.1.xxxx „Venituri din vânzarea produselor agricole prin cooperativa XYZ”, iar în cadrul contului 4111 „Clienți”, a analiticului 4111.1.xxxx „Cooperativa XYZ”. Valoarea scutirii de impozit este echivalentă cu sumele rezultate din vânzarea producției prin/către cooperativă, rulajul creditor al analiticului 7017.1, înmulțite cu cota de impozitare pe venituri corespunzătoare.

La declarația care reflectă scutirea se atașează un proces-verbal de punctaj încheiat între cooperativă și membrul cooperator în care se specifică rulajul luat în calcul aferent perioadei de raportare.

Pentru membrii cooperatori persoane fizice autorizate a fost emisă Hotărârea Guvernului nr. 30/2019 privind aprobarea metodologiilor pentru stabilirea normelor de venit utilizate la impunerea veniturilor din activități agricole, precum și a Metodologiei de calcul al reducerii normei de venit pentru aplicarea prevederilor referitoare la scutirea de la plata impozitului pe venit, prevăzută la art. 76 alin. (1) lit. c) din Legea cooperăției agricole nr. 566/2004. Aici se găsesc exemple concrete referitoare la reducerea normei de venit în domeniul producției vegetale și animale valorificate prin/către cooperativă;

✓ **scutire de la plata impozitului pe clădirile și terenurile deținute de membrii cooperatori și utilizate pentru obținerea producției valorificate în anul anterior prin/către cooperativă**, condițiile fiind următoarele:

- clădirile să aibă destinație agricolă și să fie în patrimoniul membrului cooperator: magazii, silozuri, pășunile, depozite de furaje, barăci, șoproane, cabane, grajduri zootehnice, padocuri, heleșteie, bazine, depozite de îngrășăminte, ateliere, sere, solarii, răsadnițe, ciupercării etc.;
- terenurile să aibă destinație agricolă, să fie în patrimoniul membrului cooperator și să fie utilizate de acesta în scopul producției valorificate prin/către cooperativă. Terenurile în arendă nu se iau în calcul, acestea aflându-se în proprietatea arendatorului;
- în ambele cazuri, valoarea producției valorificate prin/către cooperativă să fie de peste 50% din totalul valorii producției obținute de membrul cooperator în anul anterior. Se are în vedere rulajul evidențiat în conturile analitice 401.1.xxxx aferente cooperativei (partea fără TVA) și 7017.1.xxxx, împreună cu datele din conturile de înregistrare a producției obținute în evidența membrului cooperator.

Prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului finanțelor și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 190/1.157/1.460/2021 pentru stabilirea criteriilor și modalităților potrivit cărora membrii cooperatori și cooperativele agricole beneficiază de scutirile prevăzute la art. 76 alin. (1) lit. b), e) și e¹) din Legea cooperăției agricole nr. 566/2004 sunt stabilite criteriile și procedurile de urmat în vederea obținerii acestor facilități fiscale, actul normativ venind cu precizări legate de perioada de scutire, evidențierea și raportarea obligatorie a impozitului pe profit scutit și modul de informare a ANAF asupra perioadei de scutire;

✓ **scutire de la plata impozitului pe veniturile încasate de membrii cooperatori pentru terenurile arendate cooperativei agricole**, cu condiția existenței contractelor de arendare;

✓ **scutirea cooperativei de la plata impozitului pe profit**. Despre condițiile scutirii cooperativei de la plata impozitului pe profit am făcut referiri la începutul acestui capitol.

Potrivit art. 1 alin. (5) lit. a) și b) din Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului finanțelor și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 190/1.157/1.460/2021, cooperativele care beneficiază de scutire de la plata impozitului pe profit au obligația să informeze organul fiscal competent prin transmiterea *Înștiințării privind aplicarea/suspendarea/încetarea aplicării regimului de scutire de la plata impozitului pe profit pentru cooperativele agricole*, astfel:

- până la data de 31 martie inclusiv a anului pentru care se aplică scutirea ori, după caz, în care este suspendată scutirea din cauza depășirii plafonului sau următor celui de-al cincilea an al perioadei de scutire, în cazul cooperativelor existente;

- în termen de 30 de zile de la data înregistrării la oficiul registrului comerțului, în situația în care se comunică începerea aplicării scutirii, sau până la data de 31 martie inclusiv a anului următor celui de-al cincilea an al perioadei de scutire, atunci când se comunică încetarea aplicării scutirii, în cazul cooperativelor nou-înființate.

Modelul înștiințării este prevăzut pe site-ul Ministerului Finanțelor.

Pe toată perioada scutirii cooperativei, cuantumul impozitului pe profit se evidențiază atât în registrul fiscal și bilanțul contabil, cât și în Declarația privind impozitul pe profit (101)/Declarația privind obligațiile de plată la bugetul de stat (100), completându-se rândul „Scutiri”, potrivit art. 1 alin. (1) lit. c) din Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului finanțelor și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 190/1.157/1.460/2021. Numai așa raportările financiare către ANAF sunt concordante.

Pe perioada scutirii, cheltuiala anuală cu impozitul pe profit se înregistrează normal, conform normelor contabilității, fără a se vira la bugetul statului:

$$\begin{array}{rcl} 691 & = & 4411 \\ \text{„Cheltuieli cu impozitul} & & \text{„Impozitul pe profit” /} \\ \text{pe profit”} & & \text{analitic Impozit pe profit} \\ & & \text{scutit. Anul ...} \end{array}$$

Evidența pe ani servește pentru a urmări ca sumele respective să nu fie achitate până la expirarea perioadei de scutire (cinci ani consecutivi).

Legea nr. 566/2004 prevede că, în caz de **faliment/dizolvare** al/a cooperativei înainte de expirarea perioadei primilor cinci ani în care se aplică scutirea de impozit pe profit, acesta se recalculază și se datorează bugetului. De aceea trebuie evidențiat statistic în registrul fiscal, în bilanț și în declarația de impozit.

La finele exercițiului fiscal în care a expirat dreptul legal de aplicare a scutirilor de impozit pe profit, conform funcțiunii debitoare a contului 4411 „Impozitul pe profit” din OMFP nr. 1.802/2014, se anulează obligația față de buget prin operațiunea contabilă:

$$\begin{array}{rcl} 4411 & = & 7588 \\ \text{„Impozitul pe profit” /} & & \text{„Alte venituri din exploatare”} \\ \text{analitice Impozit pe profit} & & \\ \text{scutit. Anul 1 + Anul 2 +} & & \\ \text{Anul 3 + Anul 4 + Anul 5} & & \end{array}$$

Concomitent, se depune la organul fiscal înștiințarea privind aplicarea/suspendarea/încetarea aplicării regimului de scutire de la plata impozitului pe profit pentru cooperativele agricole.

Sugerăm cooperativei care nu au calculat, evidențiat și raportat oficial impozitul pe profit scutit de la plată în anii anteriori și care în timpul perioadei de scutire și-au îndeplinit obligațiile prevăzute de Legea nr. 566/2004 să înregistreze în anul al cincilea sau la începutul anului al șaselea aceste sume astfel:

$$\begin{array}{rcl} 1171 & = & 4411 \\ \text{„Rezultatul reportat} & & \text{„Impozitul pe profit”} \\ \text{reprezentând profitul} & & \\ \text{nerepartizat sau} & & \\ \text{pierderea neacoperită”} & & \end{array}$$

În perioada **dizolvării cooperativei înainte de împlinirea perioadei de scutire** se procedează la recalcularea impozitului pe profit aferent anilor precedenți de scutire, în sensul că se vor întocmi Declarații privind impozitul

pe profit (101) rectificative, anulându-se scutiile calculate anterior pentru fiecare an în parte, ele devenind exigibile, adică datorii certe care trebuie achitate bugetului statului. Evident, acestora li se vor adăuga majorări/penalizări stabilite de ANAF.

Notă: Membrii asociați **nu** sunt îndreptățiți să beneficieze de facilitățile fiscale oferite de lege ori să primească adeverință de membru în vederea accesării de fonduri europene, întrucât, nedepunând capital social, aceștia nu sunt membri și legați juridic de cooperativă și în consecință nu se bucură de drepturile conferite membrilor fondatori și acționari.

■ Alte facilități/avantaje fiscale aferente cooperativelor agricole

În cazul în care cooperativa este atestată/recunoscută și ca **grup de producători**, conform Ordonanței Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr. 566/2004, iar membrii cooperatori respectă întocmai condițiile anuale de vânzare prin/către cooperativă, aceasta este îndreptățită să încaseze anual **sprijinul financiar** de la bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

În contabilitatea cooperativei, ajutorul financiar încasat ulterior depunerii raportului de execuție și cererii de plată la Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale se înregistrează astfel:

– Sprijinul care va fi încasat în urma depunerii cererii de plată:

4451	=	7411
„Subvenții guvernamentale”		„Venituri din subvenții de exploatare aferente cifrei de afaceri”

– Sprijinul financiar încasat efectiv prin bancă:

5121	=	4451
„Conturi la bănci în lei”		„Subvenții guvernamentale”

✓ **scutire de la plata impozitului pe profitul reinvestit.** Cooperativele care au depășit perioada de scutire de la plata impozitului pe profit pot beneficia de scutirea impozitului pentru profitul reinvestit, conform prevederilor Codului fiscal. Facilitatea se aplică pentru achizițiile de echipamente tehnologice – mașini, utilaje și instalații de lucru – și calculatoare plus echipamentele necesare, mașini și aparate de casă, de control și facturare. Sumele scutite se alocă la „Rezerve din profitul reinvestit”, prin formula contabilă 129 „Repartizarea profitului” = 1068 „Alte rezerve”;

✓ **subvenții de exploatare pe hectar/animale.** Acestea au fost tratate din punct de vedere contabil în partea a II-a a articolului;

✓ **subvenții pentru angajarea unor categorii de salariați.** În mod constant sau periodic, prin diferite acte normative sunt acordate facilități fiscale angajatorilor, în cazul nostru cooperativelor agricole, pentru angajarea tinerilor absolvenți, șomerilor, persoanelor cu risc de marginalizare socială, ucenicilor și stagiatarilor etc. La încasare, aceste indemnizații sunt înregistrate de cooperativă la venituri;

✓ **reduceri de impozit pentru creșterea capitalului.** În conformitate cu Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 153/2020 pentru instituirea unor măsuri fiscale de stimulare a menținerii/creșterii capitalurilor proprii, precum și pentru completarea unor acte normative, persoanele juridice cărora în perioada 2021-2026 le-a crescut capitalul propriu beneficiază anual de o reducere a impozitului pe profit în limita cotelor prevăzute în acest act normativ. De precizat că indicatorul *capital social* luat în calcul trebuie să fie cel puțin 50% vărsat. Reducerea respectivă se evidențiază în contabilitatea cooperativei, în declarația anuală și în situațiile financiare de sfârșit de an. În perioada celor cinci ani de scutire, cooperativa nu poate aplica prevederile OUG nr. 153/2020.

În accepțiunea OUG nr. 153/2020, capitalul propriu este format din totalul soldurilor creditoare ale conturilor privind capitalul social vărsat, rezervele statutare legale, alte rezerve din profit, soldul creditor al rezultatului net reportat (nerepartizat) la finele anului, comparate cu soldurile aceluiași conturi la 31 decembrie 2020.

– Impozitul pe profit datorat se înregistrează astfel:

$$\begin{array}{rcl} 691 & = & 4411 \\ \text{„Cheltuieli cu impozitul} & & \text{„Impozitul pe profit”} \\ \text{pe profit”} & & \end{array}$$

Reducerea conform OUG nr. 153/2020 este scăzută deja din valoarea impozitului pe profit datorat înregistrat mai sus.

Bibliografie

1. Șchiopu, P.C. (2021a), *Metodologia generală a completării registrelor cooperativei agricole + Controlul/auditul cooperativei agricole*.
2. Șchiopu, P.C. (2021b), *Regulamentele funcționării democratice a cooperativei agricole*.
3. Șchiopu, P.C. (2022), *Evidențe tehnice și operațiuni contabile specifice cooperativei agricole (II)*, CECCAR Business Review, nr. 3, pp. 3-9, dx.doi.org/10.37945/cbr.2022.03.01.
4. Hotărârea Guvernului nr. 30/2019 privind aprobarea metodologiilor pentru stabilirea normelor de venit utilizate la impunerea veniturilor din activități agricole, precum și a Metodologiei de calcul al reducerii normei de venit pentru aplicarea prevederilor referitoare la scutirea de la plata impozitului pe venit, prevăzută la art. 76 alin. (1) lit. c) din Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 78/31.01.2019.
5. Legea contabilității nr. 82/1991, republicată în Monitorul Oficial nr. 454/18.06.2008, cu modificările și completările ulterioare.
6. Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.236/22.12.2004, cu modificările și completările ulterioare.
7. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 688/10.09.2015, cu modificările și completările ulterioare.
8. Legea nr. 265/2020 pentru modificarea și completarea Legii cooperăției agricole nr. 566/2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.113/20.11.2020.
9. Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului finanțelor și al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 190/1.157/1.460/2021 pentru stabilirea criteriilor și modalităților potrivit cărora membrii cooperatori și cooperativele agricole beneficiază de scutirile prevăzute la art. 76 alin. (1) lit. b), e) și e¹) din Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, publicat în Monitorul Oficial nr. 1.039/01.11.2021.
10. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.
11. Ordonanța Guvernului nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice, publicată în Monitorul Oficial nr. 652/22.07.2005, cu modificările și completările ulterioare.
12. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 153/2020 pentru instituirea unor măsuri fiscale de stimulare a menținerii/creșterii capitalurilor proprii, precum și pentru completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 817/04.09.2020.